

A grey rectangular background with a grid of blue dots. The dots are arranged in three rows. The top row has 8 dots, the middle row has 8 dots, and the bottom row has 8 dots. There are two larger blue circles: one in the middle row, 7th column from the left, and one in the bottom row, 6th column from the left. There is also a blue oval in the bottom row, 2nd column from the left.

Fondsen in beeld

Besloten gesprek Eerste Kamer commissies EZK/LNV en
Financiën - 28 maart 2023

Wat is een fonds?

- Apart budget, meerjarig
- Met specifiek doel

De spanning die inherent is aan fondsvorming

Geen fonds

Bestedingsdruk einde jaar
Risico: 'geld zoekt doel'

Fonds

Onbestede middelen in fonds
Risico: 'geld zoekt doel'

Er zijn veel soorten fondsen

Binnen Rijksbegroting:

- Begrotingsfondsen -> Nationaal Groeifonds, Klimaatfonds en Stikstoffonds
- Binnen de reguliere begroting -> Toekomstfonds, begrotingsreserves

Buiten Rijksbegroting:

- Revolverende fondsen op afstand van het Rijk -> Invest-NL
- Verdeelfondsen op afstand van het Rijk -> vierjaarlijkse fondsen Culturele basisinfrastructuur

Enkel in naam:

- Fonds voor Onderzoek en Wetenschap (€ 5 miljard)

Verantwoordelijkheid ministers

Ministers zijn verantwoordelijk voor begrotingsbeheer (art 4.1 CW):

- Bestemming van fondsmiddelen
- Beheer van een begrotingsfonds

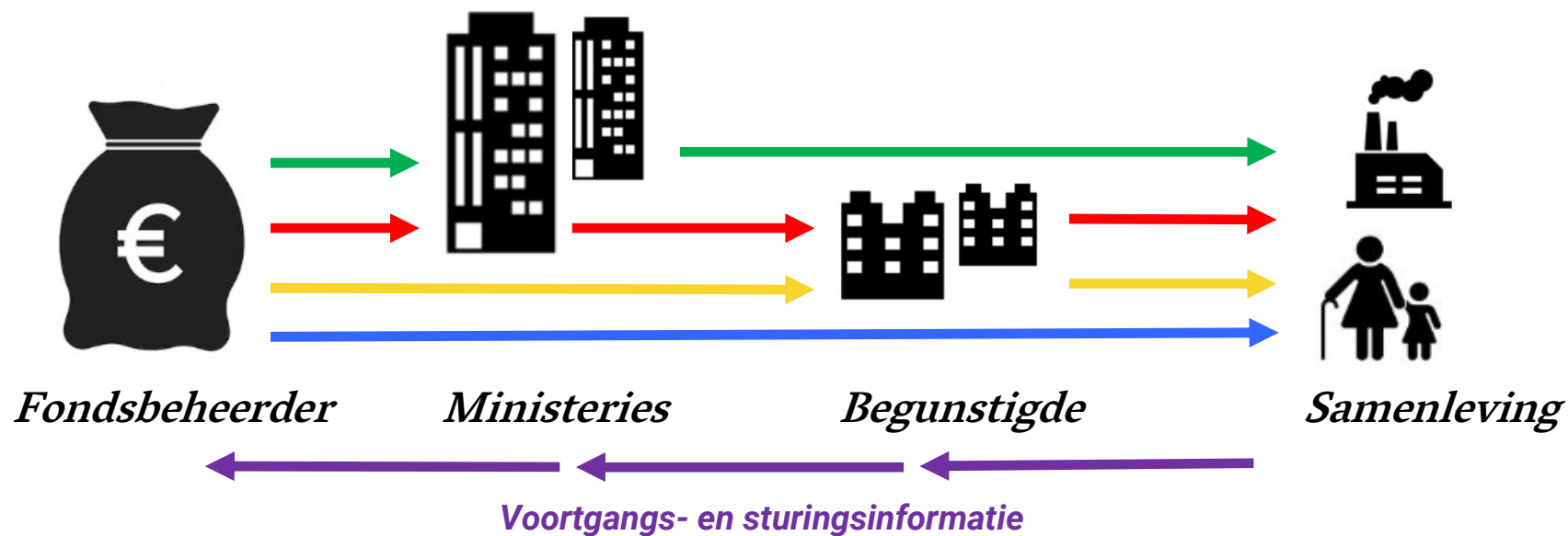
Verantwoordelijkheid geldt ook indien anderen beleid **uitvoeren** (art 4.2 CW)

- Zorgdragen voor verantwoordingsinformatie

Minister van Financiën:

- Coördinatie en toezicht begrotingsbeheer (CW 4.11 en 4.12)
- Nadere regels stellen (CW 4.20)

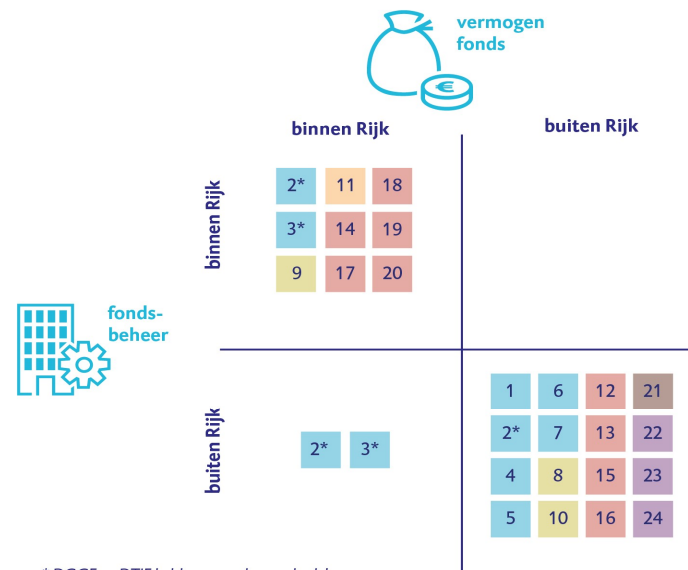
Zicht houden op geldstromen fonds

Revolverende fondsen (2019)

- Forse groei aantal en financieel volume fondsen
- Geen rijksbreed overzicht
- Weinig zicht op resultaten

Fondsen kunnen binnen of buiten het Rijk geplaatst zijn, maar er zijn ook mengvormen

* DGGF en DTIF hebben meerdere onderdelen

BHOS	1. AEF - Acces to Energy Fund	13. DVI - Dutch Venture Initiative
BZK	2. DGGF - Dutch Good Growth Fund	14. Innovatiekrediet
DEF	3. DTIF - Dutch Trade and Investment Fund	15. Qredits
EZK	4. GAFSP - Global Agriculture and Food Security Program	16. Oost NL - Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
LNV	5. IDF - Infrastructure Development Fund	17. Vroegefasefinanciering
OCW	6. MASSIF	18. Toekomstfondskrediet voor onderzoeksfaciliteiten
	7. PIDG - Private Infrastructure Development Group	19. Smart Industry
	8. FDF - Fonds Duurzaam Funderingsherstel	20. Seed Capital
	9. FEH - Revolvent Fondsen Energiebesparing Verhuurders	21. Nationaal Groenfonds (revolvent deel)
	10. NEF - Nationaal Energiebespaarfonds	22. Restauratiefonds hypotheek
	11. CODEMO	23. Restauratiefondsplus hypotheek
	12. DGCP - Dutch Growth Co-investment Programme	24. Filmfonds

Wettelijke eisen begrotingsfonds

Art 2.11 Comptabiliteitswet:

- “Afzonderlijk beheer ontvangsten en uitgaven Rijk, met specifiek doel”
- “Voordelig/nadelig saldo ten gunste/laste van begroting fonds in volgend jaar”

Instellingswet:

- Doel scherp
- Beheer: organisatie, informatie, toezicht en verantwoording?

Uw rol bij begrotingsfonds

- Medewetgever: instellingswet goedkeuren
- Budgetrecht: hoogte en bestemming fondsbudgetten
- Controle: verantwoordingsinformatie beoordelen, evaluatie

Voorbeelden begrotingsfondsen

Fonds Economisch Structuurherstel (FES)

- Inconsequent beheer
- Verandering van spelregels

Nationaal Groeifonds (NGF). Doel:

‘het toekomstig verdienvermogen van Nederland te vergroten’

€ 20 mld. tussen 2021 en 2025

Begrotingsfondsen in oprichting: het Klimaatfonds

€ 35 mld. t/m 2030

- Grenzen verantwoordelijkheid minister voor uitgaven?
- Overzicht klimaatuitgaven door minister?

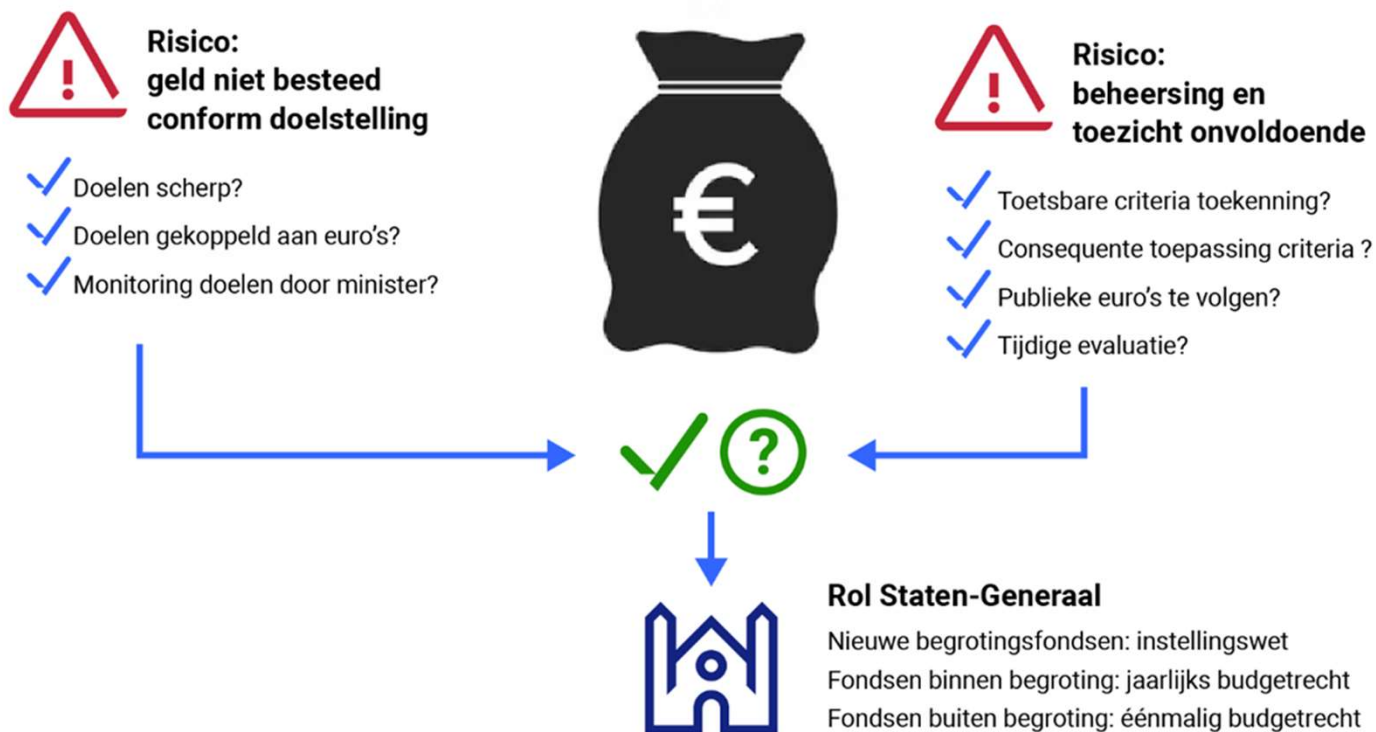
Begrotingsfondsen in oprichting: het Stikstoffonds

€ 24,3 mld. t/m 2035

- Hiërarchie tussen doelen?
- Verdeling geld en afstemming?

Samenvattend

Publicaties Algemene Rekenkamer

FES en Begrotingsreserves (2014 en 2016)

14 | Fondsen in beeld

Revolverende fondsen (2019 en 2022)

Diverse brieven over begrotingsfondsen (2020, t/m 2023)

Eerste Kamer, 28 maart 2023 | **Algemene Rekenkamer**

Treffen de uitgaven uit fondsen hun doel?

15 | Fondsen in beeld

Eerste Kamer, 28 maart 2023 | **Algemene Rekenkamer**

 @rekenkamer

 algemene-rekenkamer

 rekenkamer

Postbus 20015 | 2500 EA Den Haag | www.rekenkamer.nl